Після конфіскати — другий наклад

Ч. 26 (10.994). Львів, пятниця 4. лютого 1927 Рік XLV

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДЕННО ПЕРЕДПОЛУДНЕМ

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов. Конто почт. щадн. 143.322. Адреса для телеграм: „Діло", Львів. Гол. Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем. Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА: Місячно: в краю 4·50 зол. За границею: В Америці 1 доляр, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Італії 7·50 зл., Німеччині 7·50 зл., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Болгарії 7·50 зл., Австрії 7·50 зл. — Зміна адреси 1 зол.

В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ. ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Львів, 3 лютого 1927.

Перед двома днями помістили ми допис з Городка про крайно огидне схудобіння польського „патріота" Томаша Шидловського, який в часі Иорданського свята наглядно задемонстрував свою „культуру" в специфічно драстичний спосіб. Подаючи голий факт, не забирали ми тоді голосу. Здавалось нам, що доведення до відома широкого загалу самої події, що опублікування огидного вчинку „патріотичного" дегенерата, атрофованого зі всього, що людське, спонукає владу до негайних заходів з метою перевести ліквідацію цеї маніфестаційної провокації з одного боку та втихомирити обурення українського громадянства. На жаль, наші сподівання лишились тільки безосновними, безпричинними... сподіваннями. Це й примушує нас забрати голос в цій, з першого погляду, дрібній, але не менше характеристичній події.

В повітовому містечку відбувається Иорданське освячення води, релігійний акт, що в східній церкві належить до есенціональних. Кожний релігійний акт, а тимбільше маніфестаційний, загальний, вже по своїй формі, не кажучи про суть, ставить до кожної обєктивної людини, без огляду на її віру, національну приналежність, рівень освіти, без огляду на її особисте відношення до релігії і обрядовости, — постулят уважливости і пошани. Сучасна держава ще окремо бере в опіку й оборону всі релігії і їх прояви, якщо вони не протиставляться публичній моралі. Кожна **л ю д и н а**, навіть на найнижчому ступні розвитку, навіть дикун розуміє, що релігійний акт є святістю для тих, що його виконують. З другого боку кожний цивілізований чоловік, без огляду на своє відношення до релігії, щонайменше толерантно ставиться до всіх релігійних проявів, навіть обєктивно найбільш абсурдних, забобонних, ідолопоклонських. Завойовники диких племен і континентів, кольоніяльні володарі, що нищать антикультурні пересуди тубильців, не важаться посягати на їх релігійні особливости, без огляду на їх зміст і форму. Також комуністи, що на своюму прапорі виставили боротьбу з „релігійними забобонами і пересудами", до всяких релігійних актів не лише ставляться наскрізь толерантно, але навіть потурають тзв. вуличному конфесійному промислові.

Так діється на всьому світі. Релігійна толеранція і пошана релігійних актів є загальним, спільним добром всієї людськости.

І це сталося в християнській, архикатолицькій державі у відношенні до релігійно-обрядового акту греко-католицької церкви. Ясно, що колиб такої огидної профанації релігійних почувань допустився схудобілий тип у відношенні до релігійного акту жидівського, магометанського чи якого хочете, то ледви чи він остав би в живих. А колиб і остав, то сильно потурбований, а крім того влада, шануючи свої закони та даючи сатисфакцію глибоко покривдженому в своїх релігійних почуваннях населенню, негайно приступилаб до приноровлення превенційних засобів, щоби прикладно покарати схудобілий тип.

Тимчасом, що діється? До краю обурена дикунською поведінкою публика притримує нікчемного профана і, поступаючи по лінії леґальности, веде худобину на поліцію, але злочинець вирветься. На інтервенцію адвоката в поліції при списуванні протоколу „пояснюють", що це „протест" проти того, що парохіяльний уряд не запросив на свято польських властей. А вислід того такий, що схудобілий тип, свобідно буяючи на волі і *ad oculos* демонструючи населенню свої „привілеї", перехвалюється, що довершена ним профанація повинна бути удекорована ще драстичнішою його функцією. І на тому кінець! Ні, не кінець, бо ще в українській пресі, **д в а т и ж н і п і з н і ш е**, появилася довша нотатка про це „оригінальне" завершення релігійно-церковної політики у відношенні до „національних меншостей". Тільки всього.

Як відомо, польська влада в цьому **р о ц і** постановила за одним махом маніфестаційно перевести зближення між пануючим народом та його владою і „національними меншостями". Притокою й ідеальною нагодою до цього стало Иорданське свято. Військові чинники, сповнюючи даний їм наказ, вперто домагалися „запрошень", погрожуючи в противному випадку самочинною появою й участю в святі. І справді, в богатьох місцевостях військо „з власної пильности" взяло участь у Иорданському святі. Очевидно, Иорданські обходи є прилюдні, тому й всякий, хто тільк. хоче, може в них брати участь.

Ось так спрофановано по худобячому один з найістотніших і найвеличавіших релігійних актів українсько-католицької церкви. А сталося це в р. 1927, в польській республиці за уряду марш. Пілсудського, в добі не лише релігійної толеранції, але й спеціяльної опіки над католицькою церквою всіх обрядів згідно зі законами польської держави і конкордатом з римською курією.

Французи й Німці.

(Від власного кореспондента.)

Париж, 28. січня 1927.

I.

Не можемо розпочати сьогоднішнього допису, не попрохавши раніще вибачення в читачів „Діла". Річ у тому, що в дописі „Nosta res agitur", який тільки нині сюди наспів, ми приобіщали були (ще 17. м. м.!) розглянути в „найблизчому" числі перешкоди, які гальмують працю над французько-німецьким замиренням, а серед них також міт (чи то пак: міф, у східній транскрипції) „Великої Польської Нації", премогучої союзниці Франції проти 60-міліонової Німеччини й 120-міліонового ССРР., — міт, до піддержування якого служить між ин. також *bluff* української отаманщини, вирощуваний у Варшаві а на бездонну невіжість Французів у східно-европ. справах обчислений. Показалося одначе, що питань цих в одному дописі навіть приблизно не обняти; прийшлося „найблизчий" допис присвячувати поодиноким окремим питанням, теж саме й сьогоднішній допис, а отаманські блєфи далі відкладати. Інакше не спосіб дати сяк-так вірний образ французько-німецьких непорозумінь і їх розвитку й можливостей на будуче. Єдина розрада наша, що ждучи своєї черги, отаманські містифікатори нічого не втратять.

Після сказаного можемо приступити до розгляду — побіжного й дорибочного! — фізіономії непорозуміння між французами й німцями.

Коротка мандрівка в минуле показує, що про „дідичне ворогування" між цими двома народами не можна говорити, — дідрчне в значінні кількох бодай віків історії. Аналіза реальних відносин одного й другого народа і реальних підстав взаємин між ними переконують безстороннього глядача, що й в теперішньому нема підстави для справжніх непримиримостей між ними. А все таки ідилі французько-німецької нема; натомість є чимало недовіря й не з любови; є й можливости кріз і напружень. У чому річ?

II.

З Німеччиною, як такою, ні стара Франція, ні нова до 1870 року, не жила на ворожій стопі.

Ріжні німецькі держави, Баденія чи Надренщина, Віртембергія чи Саксонія, Баварія чи навіть сама Прусія, бували кожда в ріжних часах на протязі століть, та завсіди котрась з них або й їх гурт, союзниками Франції, і то союзниками не на папері, а на полях битв. Таке було в середніх віках: таке й усвятив Вестфальський мир — основа західно-европейського статусу аж до часів Революції, Наполеона і Віденського Конгресу. Німці вчились у французів будувати свої романські і готійські собори; їх „міннеґери" переспівували в німецькій мові французькі зразки; лицарство й князі наслідували французьку „шевалєрію" і французькі двірські звичаї, кождий німецький князик, а то й великі пруські королі силкувалися жити, одягатися й поводитися наче Людвик XIV.; великий Ляйбніц і великий Фридерик інакше, як по французьки, не вважали достойним себе писати; ідеї французької революції дали національну свідомість німцям; вплив французького духа, зрівноваженого, глибокого й уформленого вивів Ґетого з нетрів романтичного „штурму і дрангу" на дорогу до клясичної величі й міри; німецькі лицарі й князі, що згадаємо тут лише Маврикія Саксонського, Брокдорфа-Ранцава (прадіда голови німецької мирової делеґації 1918—19 рр.), Люкнера (предка славного німецького корсаря великої війни) вважали собі найбільшою честю служити маршалами Франції; оба Наполеони, кождий на свій лад, свідомо й доцільно (хоча зі становища інтересів Франції й помилково) працювали над здійсненням німецької єдности...

Своїми „дідичними ворогами" вважала королівська Франція не німців і не Німеччину (якої зрештою в теперішньому розумінні цього слова ніколи до 1871 р. не було), а Габсбурську династію, котра в усіх усюдах соперничала з французьким Домом, Капетинґами: в Бельгії й Фляндрії однаково як в Італії й Еспанії. Проти тієї Габсбурської імперії, в якій, бувало, й сонце не заходило, королі Франції вели безконечні війни, а союзниками їх були, можна сказати: завсіди, ріжні німецькі держави й державки. З огляду на Габсбургів вязалася королівська Франція також з Польською Річюпосполитою і з турецькими султанами. Померкла-ж велич імперії Максиміліянів і Карлів V-их, то прийшла черга й на ліквідацію споконвічного і дідичного капетинсько-габсбурського (а не французько-німецького, бо такого ніколи не бувало) ворогування. Людвик XV. подружив свого внука й наступника з дочкою Марії Тересі, прийшло „перевернення союзів" (renversement des alliances), місце неприязни заняв союз між Домами і державами Габсбурськими й Капетинськими, дідичну ворожнечу зліквідовано, а при нагоді зліквідувалася не тільки поміч і опіка Франції для Польщі (зайвої тепер), а й Річпосполита сама. То був перший, другий і третій — останній, покище — розбір...

Не полишив по собі глибокого й тривкого ворогування французько-німецького і Наполеонський епізод, або, як хочете, авантура. „Визвольні війни" були ведені проти „тирана" й „узурпатора", а не проти Франції як такої, а союзницею зєднаних проти Корсиканця народів і урядів була й стара Франція з її королівським родом і з її найбільшим після Рішеліє дипльоматом, Талераном: одного фронту, німецько-французького, там не було. Не було його й потім, коли Бісмарк, єдиний за всю історію, справжній дипльоматичний геній німецького

племени, терпеливо, ласками, підступами й залізом приготовлював тай здійснював на протязі довгих десятків літ програму Наполеона III. (клясичного доктринерського сліпцуна) — програму німецької національної єдности.

III.

Війна 1870—71 і франкфуртський мир поклали перші підвалини під „тисячлітну“ французько-німецьку ворожнечу; останні підвалини доложили 1918 року німці, коли, ведені своїм матеріялізмом і своїми наївними й небистрими психольогічними рахунками на „перестрашення“ французів і „відстрашення“ їх від дальшої погоні за уступаючим німецьким фронтом, — рішилися оставити по собі пустиню на найродючішій французькій землі, ломили машини ткалень, заливали копальні, палили домівки, вирізували в пень овочеві дерева і зганяли нещасних французьких старців, жінок і недоростків у далекі німецькі концентраційні табори.

Такі міри, одинаково нецільні як шкідливі, полишають після себе розятрені сліди в людських душах, і виновникам приходиться за них платити — скорше чи пізніше. Німці заплатили за свої жорстокости, нетакти і свою психольогічну короткозорість певними особливо понижаючими й доймаючими умовами Версайського миру; деякі наші сусіди ще ждуть своєї черги з порахунками за те, про що ми одні знаємо.

А що німці за потовчені горшки заплатили (і ще платять), то нема й причини, чому не насувалося би на їх соромні вчинки — як на все инше людське — забуття в душах покривджених, у даному разі французів. Понад заплату й покуту за зайві нелюдяности сьогоднішнє, а ще менше завтрішнє французьке покоління нічого більше від німців не може вимагати.

Одначе є друга сторона медалі, німецька. На її пасивнім рахунку стоїть затрата Альзації й Льотарингії тай (потетичне) бажання реваншу*).

Треба нам приглянутися також цій, німецькій стороні медалі.

В. Левицький.

*) Реванш. revanche, а не, як чомусь думають у Львові: реванж.

З парляментарної трибуни.

Українська проблема.

(Вимок з промови пос. П. Васильчука, виголошеної 28. січня з нагоди загальної дискусії над бюджетом.)

Пос. П. Васильчук виголосив в часі бюджетової дискусії в імени Українського соймового клюбу велику промову, короткий зміст якої подали ми вчора. Спинившися довше над характеристикою теперішньої національної політики уряду „санації“, пос. Васильчук наводить богато фактів з ділянок господарської, шкільної, церковної та самоврядування, які наглядно доказують, що після маєвого перевороту політична система в Польщі цілком не змінилася.

„Так само — говорив дослівно пос. Васильчук — як не змінився бюджет, як не змінилася його засаднича структура політична, суспільна і господарська, так само і політична лінія не змінилася, ані еволюція понять не пішла в прихильному для нас напрямі, ані не підпала ніякій зміні урядова політика до нас. Тому то при кінці комісійних дискусій поробив я підсумки політики до українців і зясував стан сучасного українства. Те саме наміряю в кількох словах зробити і тепер“.

„Якби ви, панове, не укладали ваших відносин до теперішньої української парляментарної репрезентації, то фактом остане те, що представляємо дуже значну частину українського народу, що замешкує велику частину полудневo-східньої Европи. В Польщі на цілу територію держави, яка унаглядиюється цифрою 388.279 кільометрів квадратових, українська етнографічна територія займає 143.0?8 квадр. кільометрів, що дає 37 відс. цілої території польської держави. (Голос: Певно рахуєте від Варшави). Ні, пане, від Сяну через Холмщину на Пінськ і Поділля. Пос. Бітнер: Чому не враховуєте сандомирської та келецької землі?) Оставляю це вам на фільварок. Прошу панів мені не перешкаджати, бо маю тільки 40 мінут часу, а мені важко уняти в такому короткому часі такі важні справи“.

„Українська проблема в Польщі та уложення урядом відносин до нас і до наших постулятів є лише частинкою великої української проблеми на Сході Европи. Твердив я вже нераз і тепер тверджу, що належне розвязання тієї проблеми є питанням мира або війни в Европі. Нераз я твердив, що ні панове в своїй більшости, ні уряд, чи то правий, чи уряд нинішньої демократії ніколи не брали поважно тієї справи і щобільше, не завдавали собі труду, щоби над тим подумати. Нераз в розмовах і дискусіях підходили до українського питання в Польщі, як до чогось дрібного, маловажного, що можна полагодити якимсь дрібним охлапом, народньою школою, може і посадою (Голос: обіжником), а навіть пани Бартель і Складковський повірили, що його можна полагодити обіжником про вивішення прапору. Є це смішне і було би цілком смішним, як би не було болючим. Чому українська проблема в Польщі є лише частиною української проблеми в Східній Европі?“

„В Польщі живе велика частина українського народу—натомість там, за рижською лінією, тамта частина творить українську державу *номінально суверенну, хоч і залежну від Москви* і не без ніяких обиняків стверджую тут, як *український незалежник.* Не є моїм завданням кадити тамтим, ані зокрема ганити тих наших „господарів“ лише тому, що тамті є москалями, а ті поляками. Натомісць моїм завданням є сказати, що українську проблему треба, на мою думку, полагодити мирною дорогою. Є це прямування, що в мому розумінні повинно стати завданням кожного чесного політичного діяча, кожного правдивого демократа. Тепер не бачу признак, щоби польська політика, яка тут може причинитися до такого або іншого полагодження справи, йшла в тому мирному напрямі. Навпаки, польська політика супроти українців на Західній Україні йде виразно до збільшення загострених відносин між поляками та українцями і грозить небезпекою в будуччині. Будучи тому завсіди і на кожному місці противними, попереджуємо: Українська проблема в Польщі — це *memento* для вас (пос. Бітнер: Від триста літ є те саме, все ведете деструктивну роботу, ніколи творчої!). Зараз. Сучасне українське громадянство має зовсім ясний постулят, недвозначне гасло: *соборність всіх етнографічно українських земель і державна незалежність.* Українська Незалежна Соборна Республика, якою правив би с е л я н и н і р о б і т н и к — це є гасло українських працюючих мас (пос. Бітнер: Це суперечить зложеній вами присязі!)“.

„І уряд і панове, як представники сусідського народу, мусите врешті раз вибрати: визнаєте наші національні аспірації, чи ні? І в тій площині треба зробити перший крок до розвязання української проблеми (пос. Бітнер: Ні, тих аспірацій не визнаємо!). Так, як нині справа стоїть, то творить вона небезпеку війни, бо по тамтій стороні рижської лінії є більше українства *є республика українська, уряд український, хоч і керований виключно комуністами, в більшости навіть чужими, не українськими* (Бітнер: Фікція! А чи незалежність Польщі перед війною не була фікцією? Бітнер: Не про те йде!) Не про те йде? А чи в політиці ... биться багнетами? Прошу панів, ... сії і тут твердажу, що штукою ... оцінювати в час саме того ... Те, що є в уяві, в серцях міліонів ... не може бути фікцією. А що та ... инська ідея, те зовсім виразне ... до зєднання в одну цілість усього ... ського народу є, про те свідчать ... найкраще масові, горендальні, ... царські часи невидані політичні ... беручи на увагу от хоч би Волинь, ... минаючи вже Сх. Галичину та Холм...

„Прошу панів, підхід до розвязання ... їнської проблеми в Польщі мусить ... передовсім чесний, мусить бути ... з перспективою на далеку будуччину, ... що будуччина принесе безсумнівну ... української незалежницької та соборн... кої ідеї то щодо того між українці... нема ніякого сумніву. Що більше, ... ніші політики, далеко на захід від ... шави, починають ту ідею вже ... а навіть Москва, що до 1922 р. ... вала українство, і вона мусіла ... що тою дорогою далі йти не ... А тимчасом, прошу панів, справа ... вляється так, що коли там уже ... ротьби за школу, за імя народу — ... можна звати себе українцем, а тут ... в пашпорті є я „русином“, ... сином“. Я не хочу ним бути. Я ... горду для того пашпорту, що дає ... вовчий білет людини невідомого ... Зрозумійте, куди дійшла польська ... ка! Тут — кажу — нема ні народньої ... ли, ні середньої, ні вищої, ні землі ... ни, отже не дивуйтеся, що не знаходя... страшні тортури, на переповнення ... в яких повно українського населення ... національної волі вросліся в душу ... їнського народу і він складає для ... жертви“.

Лист з Луцька.

Українські Бобчинські - Добчинські польський ревізор. — ... Українці в комісіях міської ради ... Пани й пані в обороні української мови. — Заява п. Ол. Ковалевського. — Конець боротьби за ... Роля українських радних і ... чіння на Волині.

Луцьк, 29. січня 1927 ...

Микола Гоголь — надзвичайний ... менник. Несмертельний... Бо ... смертельні типи, що характеризують ... часи й усі народи, а спеціяльно — ... вянські народи. Отак і на луцькому ... нещодавно повторилася гоголівська ... рія. Дня 24. січня приїхав до Луцька „Ревізор“ з міністерства. Цей ревізор ... дав українську гімназію, при чому ... Бобчинські й Добчинські разом ... бачили й вістку про прибуття його ... Луцька принесли. „Ревізор“ в ...

ОСВАЛЬД БУРГАРДТ.

Евзотика й утоп'я

в німецькому романі.

(Продовження.)

Уся ця жорстокість, ця розкіш, що нагадує казки тисячі й одної ночі, не є звичайною вигадкою поета фантаста, а дійсно воскрешає перед нами давній, живий колись побут. Хист автора полягав у тому, шоб з цього історично-побутового матеріялу скомпонувати поему, яка цілком захопилаб читача. І це йому вдалося. Але помилковим булоб сказати, що роман „Білі боги“ тільки відроджує давню епоху, яка нічого спільного не має з нашою. Ні! Як у Вагнерових музичних драмах тут звучить один ляйтмотив, що повторює себе через певні переміжки. Ляйтмотив, що не заглушує інших мотивів, але коли виринає, то уперто й настирливо повторює одну й ту саму ноту про соціяльну нерівність, про клясові противенства. Мотив цей росте непомітно і наприкінці поеми переможно вдирається фанфарою, затьмарює усі військові перемоги й котиться далі, щоб відбитися луною десь у далеких віках майбутнього.

Разом з тим цей мотив — і в цьому полягає великий хист письменника — ніколи не переходить у тенденцію, не порушує цільности враження, а цілком природно витікає з самої концепції художнього твору.

Проаналізуймо цей ляйтмотив. У Кортезовому війську є матрос Гонсало Геверо, який, попавши у полон до індіян, приймає імя „Червоного Ягуара“. Проживши деякий час з ними, він уже не хоче повертатися до своїх, робиться справжнім індіянином, переймає чужу мову і чужі звичаї. Коли цей ляйтмотив уперше звучить у романі, ми ще не знаємо, якої думки держиться сам автор, як він дивиться на цього ренегата, що висловлює думки, які на перший погляд ніби суперечать основному тонові поеми, що малює переможний похід Кортеза і вславляє його перемоги.

Але вдруге, втретє цей мотив звучить виразніше, настирливіше. Червоний Ягуар, попавши до Мехіки, робиться справжнім агітатором. Мехіканським робітникам, що жили під владою військової касти, однаково погано і під своїм, і під чужим пануванням. Отже він для бідного люду не бачить ніякої користи з того, що на зміну червоношкірому панові прийде пан білолиций.

Бунтівничими промовами хвилює він душі робітників, коли вони, потомлені працею, ввечері сидять по хатах:

Вони сиділи тупі, мовчазні і майже не заперечували, коли Червоний Ягуар кидав слова, що падали, як удари батога, дратували, баламутили душі, коли він говорив про підземних, які мусять порвати свої пута. Похмуро й безнадійно вони хитали головою. Може воно так і буде в Тайтлан-Тлапаллані, за океаном, де сходить сонце, але в Мехіці пани надто могутні. Коли світ перевернеться, то від цього нічо не змінитьcя. Нехай перевертається — що їм до того? Гірше не буде, але й краще не стане. Це багатіям треба боятися, щоб не загинула Мехіка. А їм злидарям нещасним, нема чого боятися, нема чого сподіватися.

Ці слова відкривають перед нами цілу прірву, що в Новому Світі, так само як і в Старому, відділяла богатих від бідних. Одночасно з розкішю і комфортом той самий клясовий антагонізм.

Підчас облоги Мехіки цей раб продовжує свою агітацію:

Дорожнеча незносна. Не вважаючи на важку працю, помираєш з голоду. Лише купці тлателоцькі богатіють з війни. Війна причинила всього лиха. Ще зрозуміло те, що війни хоче шляхта, оте кодло, що живе по палацах... Так воно завжди було з того часу, як демон Яотл приніс на світ війну... Але купці... Чого вони такі охочі до війни... Вони товстішали, а нарід пішов старцями...

Ми бачимо, як цей агітатор виявляє політичну мудрість, він не тільки проти військової касти, що має в руках найвищу владу, він і проти тої торгової кляси, яка вже встигла в ті часи народитись і тягти свою користь з війни.

Червоний Ягуар не чекає ніякого поліпшення стану від того, що ацтецьку військову касту замінить інша, біла військова каста. Єдиний порятунок, на його думку, це зібрати докупи всіх злидарів і рушити з ними на південь, щоб там заснувати „царство рабів“.

У таких неясних контурах і таким реальним повстає перед очима цього проповідника нового царства далекий ідеал майбутнього, ідеал держави, збудованої на безклясовому принципі.

Автор наприкінці сам виносить свій присуд над Кортезом, сам ламає шпаду над головою цього героя, дарма, що любить відважного конкістадора, образ якого він намагався змалювати правдиво, без зайвої ідеалізації. Слава, здобута героїчними вчинками, що прикладу рівного їм не знає історія, розвіялась димом, коли Кортез хотів ... схопити рукою, явила себе ... рою, що вабила маревом золо... верхих храмів і джерелом ... юности, якого ненастанно шу... один із його лицарів.

Штукен, як звичайно, дає напр... кінці своє коротке резюме:

Три останні роки свого життя ... провів при еспанському дворі серед ... г.в., які його дратували, труїли йому ... ки його днів.

Іскуйнан, мехіканська богиня ... дощів і земного кохання, ввела у ... аскета Яп ана. Але коли він простя... шоб обняти її, вона обернулась ... Нічого, нічого не залишилось від ... ної краси: одна лише жменька ... сипчатого пилу.

Переможцеві дісталися лише ... ни спаленої Мехіки, й основна ... цієї великої епопеї, такої прива... вої і нібито героїчної, — це ... ність усіх воєнних перемог і ... гань, бо завжди вони зводяться ... нащо.

Але ніде ця ідея не проявляє ... як тенденція, бо у Штукена ... скидається на ті джерела, що ... гий час течуть під землею, ... раптом прориваються наверх, ... догори срібним, грайливим стру... ком, знов ховаються під землю, ... тім знову прориваються, знов ... кають і течуть далі своїм незр... підземним шляхом (бо хто знає, ... буде засновано щасливе „царство ... рабів“?), але ми певні, що десь ... ланах майбутнього, куди ... наш шлях, цей струмінь бе... горячим гейзером і розсипається ... навколо іскристим дощем, що в ко... ній краплині відбиває проміння ... тедайного і щедрого сонця.

(Продовження буде.)

ного інспектора докладно оглядав гімназіяльні уладження, при чому наші професори фактами доказали, що п. Бартель, висміваючи українські гімназії із соймової трибуни, висловлюючися мягко — помилявся. Підчас візитації „ревізор" обернувся в самого міністра, бо так його звеличав шкільний інспектор. Наші люди прийняли цей титул, а своєрідні Бобчинські-Добчинські по цілому місті рознесли щасливу вістку, що відвідав гімназію сам міністр Добручький, який стверджує „помилку" К. Бартеля і що справа надбання упрагнених прав публичности є цілком на певній дорозі. В кожному разі, закінчення було не після Гоголя, а більше щасливе... Отож запрошено тогож дня деяких українців до п. Я. Василевського, члена комісії трьох у справах „мнейшосцьових", який зупинився у воєвідстві. В п. Василевському наші українці пізнали „ревізора"... Весела, в кожному разі життєва історійка. З нами, українцями, вона ч сто трапляється, хоч може не з нашої або не зовсім з нашої вини.

Того-ж самого дня, як польські „ревізори" візитували „наших", а „наші" відвідували його у воєвідстві, щоб поінформувати про місцеві справи і спрепаравати свої постуляти, міська рада відбула з черги друге засідання з метою вибору комісій. Президент міської ради поінформував присутніх, що президію ради затверджено і що нині — після обрання комісії — організаційна праця міської ради буде закінчена. В цьому місці віцепрезидент ради інж. Ол. Левчанівський складає заяву про зложення з себе обовязків заступника головуючого згідно з ухвалою фракції українських радних. Довідуємося, що це сталося в наслідок того, що голосування на попередньому засіданні ради за кандидатурою інж. Ол. Левчанівського не задоволило української фракції. Не резигнуючи з прав на місце заступника головуючого, українська фракція хоче, щоб польська й жидівська група голосувала за кандидатом фракції ясно й недвозначно. Головуючий ради очевидно так і зрозумів справу, бо переніс її на найближче засідання, заявляючи, що приймає заяву п. Ол. Левчанівського *„na razie"* до відома. Також й українська фракція не забирала голосу в цій справі, відкладаючи її на друге засідання ради. Практика попереднього засідання де-що навчила радних і тому вони зажадали перерви для узгіднення поміж групами списку кандидатів до комісій. Це узгіднення осягнено й голосування відбулося лише один раз, бо був лише один список. Від української фракції радних увійшли до комісій: М. Чирко (бюджетова, податкова, театральна), Т. Редько (господарча), інж. Ол. Левчанівський (технічна, шкільна), адв. Гр. Степура (ревізійна, правнича), свящ. П. Пащевський (суспільна опіка).

Після того забрав голос голова української фракції, п. Ол. Ковалевський. „На попередньому засіданні — заявив він — мав місце інцидент, коли один з членів ради заквестіонував наше право виголошувати декларації чи промови в українській мові. Не бажаючи порушувати урочистости першого засідання, ми не реагували на це, тим більше, що належну відповідь на це дали пп. головуючий і радний Жонжевський. Щоб нам не повертатися до цеї теми, ми заявляємо на цьому місці, що трактуємо цю справу річево, бо прийшли сюди для праці, а не для полісування. Що це так, найліпшим доказом є той факт, що наш представник у магістраті не трактував цеї справи в той спосіб, який заогнював би відносини. Але іншими сподками чиєсь праці не будемо тільки тому, що українська мова є немила для уха того чи іншого радного. Будемо обороняти інтереси українських мешканців міста, як і всіх працюючих без ріжниці національностей на міському терені, користаючи з прав української мови, загарантованих нам язиковими законами, не оглядаючись на демагогію ні з лівого, ні з правого боку". На це щось в піднесеному тоні почав було казати п. Чарнецький (купець), але головуючий, п. Я. Станевич, перебив його і в довшій промові зясував ще раз, що права для українських радних уживати української мови підчас засідань є безсумнівні. Цю промову покрили оплесками українці й поляки-демократи.

Ось так остаточно закінчилася боротьба за українську мову. Позиція української фракції була розумна і певно стане дороговказом для інших українських груп по міських радах на Волині. Взагалі перші два засідання міської ради виявили, що українська фракція складається з людей, що мають парляментарний досвід, і тому поступування їх було спокійне й тактовне, але послідовне. Має це величезне значіння для дальшого, бо міські справи були постійно занедбані українським громадянством, яке забувало, що сила нації лежить не тільки на селі, але ще більше в місті. Що це так — варто лише згадати часи української незалежної держави. Тяжка задача припала українським радним на Волині, але й дуже важлива. Тому українське громадянство повинно слідити їхню акцію не тільки із зацікавленням, але й давати їй моральну підтримку.

Vidi.

Памятайте, що всякі збірки на нагробник на могилі І. Франка треба посилати до Центробанку (Львів, Ринок ч. 10. І. пов.) на щадничу книжечку ч. 7910.

Англійсько-китайські переговори не зірвані.

Льондон, 2. лютого 1927.

Урядово повідомляють, що англійські предложення, поставлені китайським властям у Пекіні і Ганкоу, передбачують признання китайських судів і приноровлювання китайського цивільного кодексу в англійських судах. Англійські власти готові згодитися, щоб англійські горожани були зобовязані до плачення китайських податків. Англія зобовязується змінити цілу міську адміністрацію в англійських концесіях і признати принцип, що англійські місіонарі не можуть домагатися, щоб їм признано права купувати китайську землю.

Погрози Чанг-Тсо-Ліна.

Льондон, 2. січня 1927.

„Дейли Ньюз" повідомляє з Пекіну, будьто би Чанг-Тсо-Лін заявив, що колиб англійці в Шангаю вбили бодай одного китайця, то тоді він получиться з кантонською армією проти англійців.

„Дейли Експрес" повідомляє, що на нинішнім засіданні англ. кабінету обговорюватимуть положення в Китаю. „Дейли Телеграф" пише, що уряд дальше буде робити заходи для оборони Шангаю.

Нова конференція льокарнських держав!

Берлін, 2. лютого 1927.

Штреземан зараз після закінчення дебат у райхстагу над експозе відїде на південь задля відпочинку. Підчас тої подорожі Штреземан візьме участь в евентуальній конференції держав, які підписали льокарнський договір. Обговорюватимуть на тій конференції справу евакуації Надренії.

Експозе Маркса.

Берлін, 2. лютого 1927.

Експозе канцлера Маркса перед райхстагом заповіджене на четвер пополудні. Текст експозе канцлер розіслав членам кабінету. Пополудні почалось засідання кабінету, на якім мають опрацювати остаточну редакцію згаданої урядової заяви.

Нова кріза уряду СХС.

Білгород, 2. лютого 1927.

Два радикальні міністри, мін. культури Тріфонович і мін. почт Вукічевич були невдоволені з приділених їм тек і не зложили присяги. Нині зложили присягу і зараз подалися до димісії. Так повстала нова кріза уряду. З урядових кол запевняють, що тут іде лише про зміну осіб, а коаліційний уряд вдержиться дальше.

На волі.

Львів, 3. лютого 1927.

Вчора випущено на волю д-ра Ів. Гижу, Нест. Яцева, Мик. Гірняка, Богд. Паньківського, Петра Баковича й Ів. Витвицького, яких арештовано мин. тижня. От. О. Букшований на волю ще не вийшов.

Зїзд „Русск-ого Народн-ого Объединенія".

Львів, 3. лютого 1927.

Вчора відбувся у Львові зїзд „Русск-ого Народн-ого Объединенія" при участи „русских" з цілої Польщі. З Галичини прибуло доволі численно духовенство, менше було світських інтелігентів, а найменше селян. Разом було на зїзді до 200 осіб. Характеристична річ, що аранжерам зїзду відмовлено салі „Народнього Дому" і він відбувся в посоймовій салі будинку Скарбка при вул. Голуховського.

Зїзд почався в 11 год. довшою промовою пос. Серебреннікова, який заявив при кінці, що „русскі" не ставляться ворожо ні до українців ні до білорусинів. Після того вибрано президію: б. посла до рос. думи Лелявського — головою, д-ра Сохацького з Турки — заст. голови, а дальше купця з Бродів Поліщука, студ. Луцика й абс. інж. Браєрського.

По рефератах вибрано новий „совіт" „РНО." Головою вибрано пос. Серебреннікова, але що він зрікся, то головою став лікар Король з Берестя.

Зїзд закінчився в 4 год. попол. ухваленням резолюцій і відспіванням пісні „Пора за Русь". Зїзд „привітствував" горячо прав. епископ з Америки Адам Филиповський (родом з Беньковець, рогатинського повіту). На зїзді велася широка дискусія в справі православної церкви. Цілий ряд бесідників виступав проти українізації православної церкви, що й найшло свій вислів в ухвалених постановах.

Біржа.

Американський доляр 8·91—8·92, канадійський 8·86—8·87.

Відгуки дня.

Антихрист.

Збирали наші стрільці-вигнанці шаг по шагові, від уст собі віднімали і назбирали цілих 6 долярів. Сума невелика, коли думати про Форда, цілий маєток — коли думати про емігранта.

Збирали наші стрільці-вигнанці, збирали, а зібравши, постановили:

За зібрані складки закупити картину Кулеця „Антихрист". Дошкулив нам — кажуть — той Антихрист немало. Церкви, доми порозбивав, родини обездолив, самих нас по світу, як кульбабин цвіт, розвіяв. Нехай-же його подобіє вічно нам перед очима стоїть, заснути не дає.

Сказано — зроблено.

Закупили стрільці-вигнанці картину та й намірились віддати її у воєнний музей. А що Галичина ще до нього не додумалась, то в переховок до Національного що у Львові при Мохнацького вулиці запертий стоїть.

Передали в музей і радіють нишком: Добре діло зробили і для культури і для традиції.

Тимчасом читаю в „Ділі" з суботи, 29 січня 1927 р.:

„...Від празької Української Громади одержав Національний Музей картину Кулеця „Антихрист", що звертає загальну..." і т. д.

Тепер я вже зовсім спантеличився.

Національний Музей, чи воєнний (in spe), Українська Громада в Празі, чи стрільці-вигнанці ?!...

Здається, що таки я не маю рації, був зле поінформований і торочу ні це ні те.

А може ?! Хто його, зрештою, знає...

Як воно не булоб, а історія знатиме одно: Українська Громада в Празі подарувала Нац. Музеєві у Львові картину Кулеця „Антихрист".

Галактіон Чіпка.

Дур голови чіпляється.

Оригінальна анкета рептильних анальфабетів.

Дур голови чіпляється львівської рептильки „Дзеннік Львовскі" і вона розписує анкету на тему відношення до українського населення у „Малопольщі всходнєй". В обсяг анкети входять відповіди на такі три питання: 1) Які є причини теперішніх польсько-українських відносин? 2) Чи і який вплив на теперішній уклад тих відносин витиснув травневий переворот? 3) Які потрібні є засоби для доведення до повного порозуміння і згідного співжиття між польським й українським народом? Видно, що в тій рептильці працюють дуже розумні люди, коли вони: 1) впали на таку геніяльну думку при допомозі анкети, в якій можуть брати участь всі громадяни без ріжниці національности, вирішити таке складне і застаріле питання, як польсько-українські відносини, а радше українська проблема (хоч чомусь тільки на території „Малопольскі всходнєй"), 2) уложили такі виємково дотепні питання, а головно про спасенний вплив травневого перевороту на „добросусідський" уклад польсько-українських відносин (вершком тієї „добросусідськости" є Иорданське свято) і про засоби, вимагані до „повного порозуміння і згідного польсько-українського співжиття". Очевидно, не лишається нічого іншого, як радіти за рептильними анальфабетами, що так знаменито підійшли до польсько-українського питання, посиплеться тепер безліч відповідей сірої анальфабетичної маси „без ріжниці національности", яка так розуміється на українській проблемі, як вовк на звіздах. Ну, але трудно, наказ наказом. Давніше здійснював його п. Тилько з дефензиви в ДОГ, а тепер п. Лютман зі „Звйонзку направи ржечипосполітей" при допомозі Мих. Яцкова, який тут найшов собі притулок поруч почесного місця в „Сел. Прапорі".

НОВИНКИ.

— **Конфіската.** У вчорашнім числі „Діла" сконфісковано закінчення передової статті „За завтрішній день" і одно місце зі статті „Ганьба." Це девята з черги конфіската цього року.

— **Ювилей нашого ученого.** „Українське істор.-фільольоґічне Т—во" у Празі святкувало недавно тихий ювилей 30-ліття журналістичної та наукової праці Костя Лоського, професора римського права на згаданім університеті. Проф. К. Лоський ур. 1874 р. у Петербурзі, де скінчив університет 1896 р. До 1917 р. був на державній російській службі у Кельцях. Від цього часу займає ріжні становища в установах нашого революційного уряду. У 1919. його призначають представником УНР. до Финляндії. В 1920-1 рр. доповнює свої студиї над правом у Відні та Берліні. З нашого „вільного університету" у Відні переходить у наш університет у Празі, де викладає й досі. В 1896—1902 рр. містить він низку статтей в „Историческом Вестнику", піз іше „Биографическому словарю русских деятелей" видаваних рос. Академією Наук. З його праць відомі: „Коротенький нарис грецької історії" (без дати), „Нарис римської історії" (1919 р.), „Мандата римських імператорів", „Історія і система римського права" (1924 р.). Проф. Лоський має готові до друку два дальші томи цієї праці, крім того дві розвідки, читані в празькім „Українськім істор.-фільольоґічнім Т-ві".

— **Щоби було справедливо.** Львівський магістрат дав підмоги: Захистові ім. Пілсудського 500 зол., Т-ву жидівських жінок 500 зол., Захистові СС. Альбертинок 1500 зол., „Сирітській Родині" 500 зол., „Сиротській Хаті" на Городецькій 250 зол., а також і нашим Василіянкам „на одіж для сиріт" — 125 зол. Щоби було справедливо...

— **Добрі інформації.** „Дзеннік Варшавскі", новий жидівський орган приносить таку сензаційну новинку „Клюб українських фашистів". У неділю 30. січня відбулись перші загальні збори українських фашистів. Головою вибрали бувш. отамана українських Січових Стрільців Михайла Галущинського, а заступником Юліяна Шепаровича." Бракує цій новинці закінчення: „а Муссоліні прислав привітну телеграму і вязку „фасцес" з проханням передати її авторові цеї новинки за точну деникарську службу."

— **Ucrainica.** В II. томі „Балкан-Архіву", що вийшов 1926-го р. у Ляйпцігу під ред. проф. д-ра Ґустава Вайґанда, поміщена довша розвідка Д. Шелудька про „Румунський елемент в українській мові", як доповнення його ж праці в першім томі. — Заходом накладні Штайнкопфа в Дрездені появився німецький переклад книжки В. Ротмістрова, члена Наукового сільсько-господарського комітету України, про „Посуху, її причини і боротьбу з нею". Книжка займається спеціяльними умовинами України та містить цілу низку табель і знаменитих фотографій. — *А. Л.*

— **Нові ціни на хліб.** Від 1-го лютого обовязує нова максимальна тарифа на муку та хліб. 1 кг. пшеничної найкращої муки (40 проц. млива) у подрібній продажі 98 с.; 1 кг. такоїж з 50 проц. млива 90 с.; 1 кг. житної з 60 проц. — 65 с. у гуртівні. — 1 кг. хліба з житної темної муки в крамниці 42 с.; 1 кг. такогож з 60 проц. млива 66 с.; 1 булка 4 дкг. ваги з пшеничної муки (50 проц.) 5 сот.; 4 булки т. зв. жидівські, 16 дкг. ваги з пшеничної муки 50 проц.) — 20 с.; 1 кг. куликівського хліба 82 с. Хто бере або домагається вищих цін, буде караний грівною або арештом.

Гумор „самооборонців". Слідча експозитура у Львові дістала вчора листа, в якому один молодець повідомляє про те, що є постріляний поруч дівчини в ліску за вул. Зеленою, а крім цього лежать там два трупи. До листа доданий подрібний плян. Одначе вислані агенти не найшли й сліду жертв. Невідомо, чи шукають ще далі за ними, чи вже за автором злобної містифікації.

— **Сумні жарти.** У Городищу (Ходорівщина) парубки хотіли налякати селянку Зелену, яка нікого не боялась і наводила страх на своїх сусідів своїм войовничим темпераментом і язиком. Парубки сховались смерком в її хаті, переодягнувшись в простирала, а коли вона ввійшла туди, счинили пекольний шум. Зелена так перелякалась, що в уяві побачила чортів, які прийшли за її душею і збожеволіла.

— **Опирі бандитизму.** Пишуть нам: У повітах купичинецькім і скалатськім курсують дві чудацькі історії, які заслуговують на згадку. Одна торкається о. Гловінського, латинського пароха з Хоросткова, що помер минулого року. Теперішньому вікарієму в Хоросткові зявився будьто-то небіщик о. Гловінський уночі, в реверенді, прохаючи з розпукою, щоби видав йому його гроші з бюрка, бо він лишив незаплачені довги і не має на тамтім світі спокою. На другу ніч ця мара прийшла знову і прохала золоту чашу. Вікарій також її видав. Аж коли третьої ночі небіщик зявився ще раз, домагаючись золотої лямпи, вікарієму було за богато й оповів цю пригоду поліції. Поліція окружила костел і сад. Коли мара в реверенді йшла з вікарієм до костела, а дерева довкола шуміли та ломались — поліція зловила чи навіть застрілила одного з тих опирів між деревами і виявилось, що це були мазури-кольоністи із сусідніх кольоній. Стверджено що домовина о. Гловінського була розбита, а з небіщика стягнене все, крім біля. Друга історія про відвідини якоїсь черниці („матечки"), що впрохалась на нічліг до богатих господарів біля села Клюдинець. Вона почастувала всіх цукорками. Син, бувший вояк чомусь не хотів їх їсти. Вночі насторожився і почув, як гостя нишпорила по скринях. Упав стріл, а на його гук надїхало під хату авто. Хтось спитав: *„czy już gotowe?"* Парубок відповів „так" держучи перед собою револьвери, а тоді появились два бандити, що очевидячки були в змові з черницею. Скільки правди в цих обох історіях, які собі всі оповідають, важко розібрати. Але вони характеристичні для новочасних великоміських метод бандитизму, що продираються в наші сільські закутини. Навіть там, де бандитів ще не було, їх опирі вже жахають людей, блукаючи в романтичних історіях.

— **Конференція знавців преси.** Секретаріят Ліги Націй скликав окрему конференцію пресових знавців, щоби приготовити проєкт, як улекшити працю деникарям у чужих краях. Одноголосно прийняли вноски, щоби деникарі могли мати міжнародні легітимації, телеграфічні та телефонні знижки. Також не можна буде викидати деникарів з якоїсь держави без порозуміння з їх організацією. Конференція висловилась проти існування цензури у мирній добі і домагається однакових законів щодо охорони літературної власности в усіх краях.

НАДІСЛАНЕ.

За надіслане Редакція не відповідає.

— Кара смерти і проф. Айнштайн. „Берлінер Тагеблят" розписав цікаву анкету на тему: чи кара смерти повинна бути скасована. Більшість учених висловлюється проти неї. Сензаційною є відповідь проф. Айнштайна, одного з найбільших сучасних умів, який каже так: „Не можу зрозуміти, чому суспільність не могла би виключати із своєї громади одиниць, які є суспільними шкідниками. Хто вказує на державні органи як недосконалі, не дає ще переконуючого арґументу. Коли суд засуджує когось на досмертну вязницю то це нічим не ріжниться від кари смерти. Кажуть, що кара смерти розбуджує низькі інстинкти глядачів. Це трапляється лише тоді, коли люди наслідком шкідливого виховання вважають кару актом помсти, замість уважати її змаганням суспільности до щораз кращого розвитку"... Ясно, що погляди Айнштайна не торкаються таких держав, де нема одної суспільности і де мотиви помсти перемішані з оцінкою даного вчинку.

— Світова всячина. Два англійські лікарі повідомляють світ, що їм удалось найти бацилю „еспанки", який дістається до нашої крови через ніс. Покищо в деяких країнах еспанка шириться сильно: у Будапешті одної минулої суботи було 102 занедужань і дві смерти. — Дня 22. м. м. почав виходити у Парижі новий соціялістичний денник „*Populaire*" звернений проти комунізму. — Троцький знову виїзжає на Кавказ лічитись; його політичний вплив сильно ослаб. — У Бреславі помер проф. семітської фільольоґії Франц Преторіюс, відомий із дослідів над абісинською мовою. — Англійський кількакратний міністр Черчіль видав 2 дальші томи своїх споминів від 1916 р. аж до перемиря. — Новий рекорд техніки на літаку, справді казочний, установив летун Корбу переїхавши з Парижа в Брюсель — себто 275 км. в одній годині — На Сицилії помер чоловік, якого імя: Кавалеро згадують тільки тому, що йому вдалося перед роками відкрити талант Каруза, який ішов собі в Неаполю по побережі, підспівуючи.

— „Свобода" ч. 6 містить: Нагінка на Національне Обєднання. Державна збіжева господарка. Випробованим шляхом. Невільництво на селі. Напасть на УНДО. З організаційного руху. Нова виправа по доляри. Радянська Україна. Відгомін календарської реформи. Будова збіжевих елеваторів. Що чувати в світі? З польського сойму. Новинки. В справі виїзду до Канади. Економічні вісти. Нові книжки і видання. Дописи з краю.

Український Наддніпр. Хор.

Виступ Хору у Львові перед виїздом до Німеччини.

Дня 19. м. м., в Иорданське свято, відбувся в салі Народнього Дому прощальний концерт Українського Придніпрянського Хору під проводом Петра Євсевського — який переїздить небавком на виступи до Німеччини. Програма цього вечера складалася з трьох точок, а саме першої мішаного хору (Веделя: „На ріках Вавилонських", Кошиця „Нова радість стала", Стеценка „Щедрий вечір" та Ступницького „Прилетів сокіл"), другої — мужеського хору (Лисенка: „Не хочу я женитися", „Хор бранців", Шуберта „Хор духів" та Кошиця „Вітер повіває") і кінцевої точки — мішаного хору (кант Почаївській Матері Божій, Леонтовича „Ой зза гори камяної", Степового „Ой літає соколонько" й „Ой шіт, шіт" та Лисенка „Туман хвилями лягає").

Очевидно — було би зайвим повторяти всі похвали та вичисляти прикмети цього хору, про які я свого часу писав. Нас цікавить найбільше та обставина, як представляється після перебутої кризи справа його дальшого розвою. І тут слід підмітити з признанням це потішаюче спостереження, що цей хор послідовно змагає до кращого — а це відноситься не лише до виконування, але й до вибору репертуару, з якого постепенно випадають менше вартні або дешеві твори, на місце яких входять все таки річи цінніші. При тій нагоді треба тільки зазначити, що уміщення поміж назвами 20 українських композиторів одинокого чужого (Шуберта) треба уважати хочби із стилевих оглядів непотрібним — не входячи вже в те, що маємо тут діло з незугарними перерібками чиїхнись апокрифами, які в програмах цього самого хору появлялися під іменем інших композиторів.

Щодо виконання й інтерпретації вище згаданої програми — то перша точка (мішаний хор) випала слабше під кожним оглядом. Причини того треба шукати в надмірнім, нічим неоправданім форсуванні голосів, наслідком чого потерпіла в першу чергу чистота інтонації, а також і сама інтерпретація, яка стратила всякий вираз і особливо грубо виходила у Веделя „На ріках Вавилонських". Ті застереження слід віднести й до деяких партій другої точки (мужеського хору). Одначе як міру оцінки продукцій цього вечера треба взяти дальші точки програми, виконання яких було не то бездоганне, але виявило далеко інтенсивніше відчування співаних творів, чого в тій мірі дотепер у цього хору не можна було спостерегти. Безумовно заслуга це в першу чергу диріґента, який зложив тим доказ, що при більш економічнім орудуванні динаміки може видобути далеко більше контрастів у інтерпретації та поглибити її внутрішній вираз.

Вже відспівання мужеським хором пісні „Вітер повіває" мало характер безпретенсіонального, але невимушеного, широго настрою. Та ширість настрою виступила найкраще в кінцевій точці мішаного хору, завдяки чому кожна з поодиноких точок чи то кант про Почаївську Б. М., чи мініятури Степового, чи кінцева точка Лисенка „Туман хвилями" одержала свій питомий, властивий характер і внутрішню виразистість, яка відріжнялася від давнішого більш змеханізованого способу інтерпретації та вповні винагородила нас може й за припадкові недомагання хору в початкових точках програми.

В поїздці цього хору на чужину бажаємо йому від серця якнайкращих успіхів. Зверну тільки на одно увагу, а саме, щоб управа хору не кермувалася ніколи т. зв. куртуазійними оглядами і не уміщувала в в програмах творів чужих авторів. Чужинці на те найменше цікаві, а наша пісня для них менше або й зовсім незнана. Тому треба їм передовсім дати пізнати й відчути чар і принаду української пісні.

В. Барвінський.

Нові книжки й видання.

ЖУРНАЛИ:

ЛІТЕРАТУРНО-НАУКОВИЙ ВІСТНИК. Річник XXVI, Том XCII. Книжка II. За лютий 1927. Зміст: Василь Стефаник: Межа. — Марко Черемшина: Добрий вечір, панебрате! — Наталя Королева: Сарацинка (докінч.). — У. Шекспір: Сон літньої ночи (в перекл. Я. Гординського). — Б. Кравців: Тим, що в дорозі. — Олександер Барвінський: Відповідь проф. М. Ґрушевському. — Галя Мазуренко: Ніч. — Д. Донцов: Поет твердої душі (В. Стефаник). — Ґабрієль Брюне: Верґари, діонізійський поет (докінч.). — Л. Л.: Подорожні замітки з Сен-Ґотарду. — П. Шумовський: Н. Ф. С. Грунтвіг та високі народні школи в Данії. — Бібліоґрафія. — Нові книжки.

КУЛЬТУРА. Журнал культурного, суспільного й політичного життя. Ч. 1—2 (37—38) за січень-лютий 1927. Зміст: А. Деборін: Ленін як мислитель. — В. Левинський: Геґель про панів і рабів. — В. Левинський: Діцґен, Авенаріюс, Мах і пізнання. — В. Коряк: Українська література. — О. Олексюк: Куна (Оповідання про те, що діється при шляху революції). — В. Шишковецький: Рідна Школа. — П. Орський: Після Загальних Зборів „Просвіти". — П. Сук: Винниченків „поворот на Україну". — П. Мікор: Питання Далекого Сходу: І. Краї Великого Океану; II. Вага хінської революції; III. Маляйське повстання в Індонезії. — Масові арештування на Білоруси.

СВІТ. Ілюстрований журнал, ч. 2., з 20. січня. Зміст: М. Галущинський: На освітні й виховні теми. — М. Кічура: Стара історія, як світ. — В. Ю. Кисілевський: Ніч. — І. Возич: 1926 рік у винаходах. — Спілка революційних письменників „Західня Україна" Вас. Стефаникові. — Евген Друзенко: „Чаплі" (з 4 світлинами): — Мих. Рудницький: „Безсмертний" і досмертний богеміст. — Ів. Німчук: Роман Сембратович. — Нова Палестина (з 4 світл.). — Ілько Гаврилюк: Зима. — Д. К.: Засудженим. — Дрібниці. — Безо Ловріч: Бунт. — Здобутки жінок. — З життя Марк Твена. — Ілля Еренбурґ: Неймовірні ілюзії. — Веселий куток. — Ілюстрації: З наших гір: Ямна, Иордан у Жабю, Гуцул, Вінчання, Трембітарі; Іван Рішпен; Співацький гурток при читальні „Просвіти" в Ряшеві.

ЛІКАРСЬКИЙ ВІСТНИК. Орган Лікарської Комісії Наук. Тов-а ім. Шевченка й Українського Лікарського Т-ва у Львові. Рік IV. ч. 2. Львів, дня 1. грудня 1926. Зміст: Д-р мед. і фільос. Степан Балей: Горячка і свідомість. — Д-р Т. Е. Бурачинський: Причинки до хірургії веґетативних нервів. — Д-р Микола Сисак (Київ): З українського медичного життя. — Звіт із засідань лікарської підсекції Українського Наук. Зїзду в Празі в днях 3.—6. жовтня 1926. — VIII. зїзд югословянських лікарів і наради слов. лікарських організацій у Білгороді. — Оповістки.

НОВА ХАТА. Журнал для плекання домашньої культури. Рік III, ч. 2. за лютий 1927. Зміст: Марія Фуртак: Драматична творчість Лесі Українки. — Блянка Баранова: Права жінки в новім цивільнім кодексі швайцарськім. — І. Федорович-Малицька: Нова історична повість Богдана Лепкого. — Ріжні вісти. — М. Павленко: Галаганівський будинок на Прилуччині в мєстку Лебединцях. — Едмонд Франк: „Черевички ляльки". — З дневника молодої мужатки. — Ст. К.: Дещо про моду. — Як шити спортову блюзу. — Д-р Марія Монтессорі: Допоможіть дитині до самостійної творчости. — С. Мійська: Пані і служанка. — Берізка: Як заховати красу, свіжість і молодість. — Ради господиням. — В додатку: Зразки мод.

З Краєвого Тов-а господарського „Сільський Господар" у Львові.

Господарські кредити.

На особисту інтервенцію представника „Сільського Господаря", Львівська Філія державного рільного банку дала отсі інформації про кредити на господарські потреби хліборобів:

Дрібний кредит, який давав Банк до висоти 1.000 зол. на одно рільниче господарство, міністерство скарбу зліквідувало і признаний на що ціль державний кредит має бути в цілости замортизований. Тому Банк узяв на увагу лише ті зголошення на цей кредит, які вплинули перед 1. листопада 1926. Натомість зголошення, які вплинули по 1. листопада 1926 р., полагодив Банк відмовно.

З огляду на це нема ціли дальше зголошуватися за цим кредитом, і Філії, Кружки „Сільського Господаря" та кооперативи повинні поінформувати про це дотичних господарів, які мали би намір ще зголошуватися, щоби їм признати дрібний кредит.

На місце цього дрібного кредиту отворив Державний Рільний Банк окремий кредит на ціли наглих господарських потреб, викликаних такими нещастями як пожежа, упадок або вибиття худоби, зарази домашніх звірят, стихійні нещастя і т. п. Кредит на ці потреби буде признавати Банк в ріжній висоті, відповідно до розміру шкід, з тим, що зголошення рільників за цим кредитом мають бути потверджені крім громадського уряду також староством і заопініовані прихильно з внеском, щоби цей кредит дати.

З інших кредитів, які признав державний рільний банк на господарські ціли, а саме: на піднесення годівлі худоби, на ціли молочарських кооператив, (на будову молочарень, молочарських уладжень і т. п.), Банк не признає ніяких задля браку фонів і неполагоджені дотепер зголошення мусять ждати аж Банк буде знов мати фонди на цю ціль.

ОПОВІСТКИ.

—о—

Пригадується, що в суботу 5. лютого ц. р. о год. 22. в салях „Народнього Дому" при вул. Рутовського 22/І. відбудеться Баль Медиків. — Запрошення можна набути від 2—5. лютого від год. 12—2 в Тов. „Бесіда" при вул. Рутовського 22/І. 1373 1—1

З Товариства „Зоря". В неділю, дня 6. лютого відбудеться в льокалі т-ва при вул. Вірменській 25. виклад проф. д-ра І. Свєнціцкого на тему: „Робітник-ремісник на давній Україні". Початок в 12. год. в полудне. — Вступ вільний.

Вечір артистичних танків Гонтара відбудеться в понеділок 7. лютого ц. р. о год. 7·30 веч. в салі Т-ва ім. Лисенка, а не як було хибно поміщено дня 8. ц. м. Оріґінальну програму виконають учениці Хореографічної Студії у Львові. Костюми по ескізам арт. мал. Ол. Новаківського. Музичну частину до хореографічних композицій: „Щедрик", „Дзвони", „Пташиний спів", „Журавлі" і „Чумацькі жарти" опрацював композ. Ярославенко. 1447 1-2

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ.

ОГОЛОШЕННЯ.

За оголошення Редакція не відповідає.

Надзірна Рада Повітового Союза Кооператив в Бучачі оголошує отсим

КОНКУРС

на посади урядовців, а то: торговельного референта, бухгальтера і люстратора при Повітовім Союзі Кооператив в Бучачі. Посади до заняття від 1. березня 1927. Платні відповідно до кваліфікацій і умови. Зголошуватись до Ревізійного Союза Українських Кооператив у Львові, вул. Словацького 14. до дня 15. лютого 1927 включно. — За Надзірну Раду ПСК в Бучачі: Д-р Боцюрків, голова; Шлемкевич, секретар.
1438 2—3

Дня 20. лютого 1927. о 5-ій годині по полудни відбудуться

Загальні Збори

Т-ва „УКРАЇНСЬКА БЕСІДА" в Чорткові з слідуючим порядком нарад: 1. Відчитання протоколу з послідних Загальних Зборів. 2. Звіт Виділу з діяльности за минувший рік. 3. Звіт контрольної комісії і уділення уступаючому Видїлови абсолюторії. 4. Вибір нового Виділу. 5. [illegible] і запити. ВИДІЛ.